

Bemærkninger til forslaget

Den 19. september 2008 var det 30 år siden, at et flertal i befolkningen ved en folkeafstemning tilsluttede sig Folketingets lovforslag om at nedsætte valgretsaldersalderen til 18 år. Dengang fulgte Danmark en europæisk bølge om at sætte valgretsaldersalderen ned.

Nu er den europæiske demokratibevægelse startet igen, denne gang for at få sat valgretsaldersalderen ned til 16 år. Det er allerede sket i Tyskland, hvor valgretsaldersalderen i flere delstater er blevet sænket til 16 år, og senest i Østrig, hvor man – efter en periode med valgret til de 16- og 17-årige i en række delstater - i 2006 valgte at nedsætte valgretsaldersalderen generelt, således at 16-årige nu kan stemme til både de nationale valg og valg til Europa-Parlamentet.

I Norge har Stortinget besluttet, at man ved det kommende kommunalvalg i 2011 – som en forsøgsordning – nedsætter valgretsaldersalderen til 16 år i flere kommuner. Det sker som et led i en større lokalpolitisk indsats for at få især unge til at deltage mere i lokalpolitik.

I England nedsatte justitsminister Jack Straw i februar 2008 en Youth Citizen Commission, som skal undersøge, om valgretsaldersalderen skal nedsættes til 16 år i England. Baggrunden for nedsættelsen af kommissionen er en såkaldt grønbogskonklusion om vigtigheden af at aktivere unge som medborgere, så de kan deltage aktivt i samfundet.

Den europæiske demokratibevægelse er startet igen, og Danmark bør igen være fremsynet og gå med i spidsen. Meget er sket, siden valgretsaldersalderen for 30 år siden blev nedsat til 18 år, både med de unge og med den måde, hvorpå de deltager og bliver repræsenteret i samfundet. Vi bør derfor undersøge, om nedsættelse af valgretsaldersalderen til 16 år kan være en metode til at udvikle og fremtidssikre det danske demokrati, en måde, hvorpå det kan sikres, at unge også i fremtiden vil føle sig repræsenterede som en del af samfundet – med de rettigheder og forpligtelser, det indebærer.

Flere udviklingstendenser peger på, at det er nødvendigt at tage affære

De unge på 16 og 17 år er klar til at deltage aktivt i demokratiet. Erfaringerne fra udlandet tyder på, at unge godt kan håndtere det ansvar, det indebærer at stemme. I Østrig er erfaringen, at de unge under 18 år har højere valgdeltagelse end vælgere over 50 år. Ser vi på de danske forhold, viser en undersøgelse, at de unge under 18 år både interesserer sig for politik, har en holdning til, i hvilken retning Danmark skal udvikle sig, og har noget at bidrage med i politiske diskussioner. Samtidig er de unges interesse for at deltage i partipolitisk arbejde stigende. Således er medlemsantallet i de partipolitiske ungdomsorganisationer i 2008 steget for første gang i mange år (tal fra DUF).

Undersøgelse af 16-17-åriges holdning til politik (gallupundersøgelse for DUF, 2008)

	Helt enig + Enig
Jeg har en holdning til, i hvilken retning Danmark skal udvikle sig.	91 pct.
Når der diskuteres politik blandt venner, har jeg noget at bidrage med.	74 pct.
I hvor høj grad interesserer du dig for politik?	78 pct.
Jeg interesserer mig for, hvad der sker i samfundet.	92 pct.

Den demografiske udvikling i Danmark peger mod, at antallet af ældre i aldersgruppen 65 år og derover i de kommende år vil stige langt mere end andre aldersgrupper, deriblandt de unge (jf. Danmarks Statistik, 2008). Denne udvikling kan føre til en demokratisk skævvridning, hvor unges problemer og behov ikke

bliver taget i betragtning i så høj grad, som det ville være rimeligt. En sænkning af valgretsaldersalderen vil derfor sikre en bedre demokratisk balance mellem unge og ældre i et samfund som det danske med stadig flere ældre.

Ved sidste kommunalvalg var unge igen underre-